1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Големите географски откритија**			
2.	**Код**	**4FO111917**			
3.	**Студиска програма**	**Историја – наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**Прв степен**			
6.	**Академска година / семестар**	**3 / 5**	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**4**
8.	**Наставник**	**доц. д-р. Оливер Цацков**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	**Заверен семестар**			

10. Цели на предметната програма (компетенции):
Спознавањето на големите светски откритија. Начините на нивното откривање како и подоцнежните деперкусии од откритијата на локалното население и целокупно врз човештвото.

11. Содржина на предметната програма:
Експедицијата на Марко Поло, Португалските истражувања, Експедицијата на Кристофер Колумбо, Откривањето на Полинезија, Експедицијата на Васко Де Гама, Откривањето на Австралија и Нов Зеланд, Освојувањето на Сибир, Крајот и последиците од големите откритија.

12. Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации

13.	**Вкупен расположлив фонд на време**	**4 ЕКТС х 30 часа = 120 часа**		
14.	**Распределба на расположливото време (2+1+1)**	**30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)**		
15.	**Форми на наставни активности**	**15.1**	Предавања- теоретска настава (15 недели х 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели х 1 час = 15 часа)	15часа
16.	**Други форми на активности**	**16.1**	Проектни задачи	15 часа
		16.2	Самостојни задачи	30 часа
		16.3	Домашно учење	30 часа
17.	**Начин на оценување**			
	17.1	**Тестови**		**40 + 30 бодови**
	17.2	**Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)**		**10 бодови**
	17.3	**Активност и учество**		**20 бодови**
18.	**Критериум за оценување (бодови/оценка)**		**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
			од 51до 60	**6 (шест) (E)**
			од61до70	**7 (седум) (D)**
			од71до80	**8 (осум) (C)**
			од81до90	**9 (девет) (B)**

				од91до100	**10 (десет) (А)**	
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**			**60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби**		
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**			Македонски		
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**			Самоевалуација и евалуација од студенти		
22.	**Литература**					
	22.1	**Задолжителна литература**				
		Ред.бр.	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Наум Попески	Марко Поло големиот морепловец и истражувач	Скопје : Мугри 21, ([Скопје] : Нова Македонија)	1994
		2.	Превод: Огнена Никуљски	Основен атлас на истражувања и откритија	Скопје : Просветно дело	2006
		3.				
	22.2	**Дополнителна литература**				
		Ред.бр.	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Мартин Сасие	Кристифор Колумбо	Скопје : Детска радост	1990
		2.	Frank Debenham	Otkrića i istraživanja : povijest čovjekovih putovanja u nepoznato	Ljubljana : Mladinska knjiga ;	1960

Прилог бр.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Нов век (XVI-XX век)**			
2.	**Код**	**4FO112017**			
3.	**Студиска програма**	**Историја-наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**прв**			
6.	**Академска година / семестар**	**II година/ 4 семестар**	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**6**
8.	**Наставник**	**Доц.д-р Верица Јосимовска**			

9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** да се здобијат со продлабочени знаења за новиот век, подемот на апсолутизмот , просветителството, значењето на Француската револуција, развојот на новиот граѓански слој во општеството и неговата улога во промените во општеството,создавање на нови европски држави и научните и технички откритија.	
11.	**Содржина на предметната програма:** Англија во XVII и XVIIIвек, апсолутизмот во Франција, подемот на руската држава, Хабсбуршката монархија и германските држави, појава и ширење на просветителството, борбата за независност на САД, европските држави и далекуисточните земји и индустриска револуција, Француска револуција, Наполеоновото доба, обединување на Италија и Германија, империјализам и блоковска поделеност.	
12.	**Методи на учење:** предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации	
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа
14.	**Распределба на расположивото време**	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)

15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа

17.	**Начин на оценување**		
	17.1.	**Тестови**	**40+30 бодови**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	**10 бодови**
	17.3.	**Активност и учество**	**20 бодови**

18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
		51 x до 60 бода	**6 (шест) (E)**
		61 x до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**

19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Самоевалуација и евалуација од студенти

22.	**Литература**					
	22.1.	**Задолжителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Živojinović, R., Dragoljub	Uspon Evrope (1450 – 1789) 1,2,3	Matica Srpska, Novi Sad,	1989
		2.	Mirjana Gros	Opća povjest (1640-1815)	Skolska knjiga, Zagreb	1958
		3.	Čedomir Popov	Građanska Evropa	Zavod za udžbenike - Beograd	2010
		4.	Хари Хердер	Европа у деветнаестом веку (1830-1880)	Клио –Београд	2003
	22.2.	**Дополнителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Скаскин С.Д. и група автори	Историја на средниот век II	Универзитетска печатница, Скопје	1970
		2.	Вил Дјурант	Наполеоново доба	Народна књига, Београд	2005
		3.				

Прилог бр. 3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Македонија од крајот на XIV до крајот XVIII век**			
2.	**Код**	4FO112117			
3.	**Студиска програма**	**Историја- наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	прв циклус			
6.	**Академска година / семестар**	Втора/четврти	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	**Наставник**	**проф. д-р Драги Ѓоргиев**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Целта на овој предмет е да се прикаже историјата на Македонија во периодот од XIVдо XVIII век; најважните политички, културни, демографски и социјални настани и процеси; политичкото и културното влијание врз нејзиниот развој на османлиското општество; материјалното и духовното наследство од османлиската цивилизација во современото македонско општество.				
11.	**Содржина на предметната програма:**				

	Краток преглед на формирањето и карактерот на османлиската држава; османлиското освојување на Македонија; административното уредување на територијата на Македонија; процесот на колонизација и исламизација; отпорот против османлиската власт; Охридската архиепископија во османлискиот период; градовите и нивниот развој; Танзиматските реформи и нивниот одраз врз христијаните; вклучувањето на немуслиманите во системот на управување на османлиската држава; османлиското наследство во Р. Македонија.			
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, семинарски активности, презентации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа
		16.3.	Домашно учење	75 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		**40+30 бодови**
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		**10 бодови**
	17.3.	Активност и учество		**20 бодови**
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	**до 50 бода**		**5 (пет) (F)**
		51 x до 60 бода		**6 (шест) (E)**
		61 x до 70 бода		**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода		**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода		**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода		**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби		
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски		
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Евалуација		
22.	**Литература**			
	22.1.	Задолжителна литература		

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Александар Стојановски (ед)	Историја на македонскиот народ, книга 2	Институт за национална историја, Скопје	1998
2.	Александар Стојановски	Македонија во турското средновековие	Култура	1989
3.	Драги Ѓоргиев	Населението во македонско-албанскиот граничен појас (XV-XVI в.)	Институт за национална историја, Скопје	2009

	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александар Матковски	Отпорот во Македонија, том I - IV	Култура, Скопје	1983
		2.	Александар Стојановски	Градовите во Македонија од крајот на XIV до XVII век – демографски истражувања	Скопје	1981
		3.	Халил Иналџик	Османско Царство – класичен период (1300-1600)	Слово, Скопје	2004

ПРИЛОГ БР.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Психологија**			
2.	**Код**	**4FO100117**			
3.	**Студиска програма**	**Историја – наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**Прв**			
6.	**Академска година / семестар**	**II година/4 семестар**	**V**	**Број на ЕКТС кредити**	**6**
8.	**Наставник**	**Проф.д-р Стеван Алексоски**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Запишано прв семестар			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Студентот да се стекне со основните знаења и вештини за психичките процеси и особини и методи и техники на психолошките дисциплини за примена на овој предмет во работата со деца и млади луѓе во воспитно - образовните институции				
11.	**Содржина на предметната програма:** 1.Предмет цели задачи на психологијата 2 .Осети перцепции и претстави.3.Сознајни психички процеси (учење, помнење, заборавања, мислење, говор) 4. Волеви психички процеси,5. Емоционални психички процеси 6.Личност динамика и развој на личноста. 7. Психички особини на карактерот, темпераментот, способностите 8. Физичката конституција на личноста и типологии на личноста. 9.Методи и техники на психолошки истражувања.10. Животните циклуси (развој на личноста во онтогененезата и фактори за развој на психичките процеси и психичките особини.11.Теории и типологии на личноста. 12.Проблеми во однесувањето и психички проблеми во детството и младоста.				
12.	**Методи на учење:** Фронтални предавања,семинарскиработи, проектни работилници,презентации работа со мали групи				
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	**Распределба на расположивото време**	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)			

15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа

17.	**Начин на оценување**		
	17.1.	**Колоквиуми**	**Бодови 40**
	17.2.	**Индивидуалнасеминарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	**Бодови 10**
	17.3.	**Активност и учество на предавања и вежби**	**Бодови 20**

18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
		51 x до 60 бода	**6 (шест) (E)**
		61 x до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	Изработена семинарска работа,посета и активности на вежби и предавања,колоквиуми (вкупно 42 бода)	
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски	
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Евалуаија и самоевалуација	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	Верица Трајкова Стаменкова	Психологија	Филозофски факултет-Скопје	1995
2.	Олга Мурѓева Шкариќ	Психологија на детството и адолесценцијата	Филозофски факултет-Скопје	2005
3.	Стеван Алексоски	Психологија со криминална психологија	Педагошки факултет - Штип	2006

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**

		1.	Ачкоска-Лешкоска	Вовед во психологија	Филозофски факултет-Скопје	2011
		2.	Михајло Поповски	Социјална психологија	Филозофски факултет-Скопје	2011
		3.	Капор-Стануловиќ	Психологија родитељства	Нолит Београд	1985

ПРИЛОГ БР. 3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Балканот во средниот век**			
2.	**Код**	**4FO112217**			
3.	**Студиска програма**	**Историја- наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**Прв**			
6.	**Академска година / семестар**	**II / IV**	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**4**
8.	**Наставник**	**Доц д-р Стојко Стојков**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Запишан семестар согласно со правилникот за прв циклус			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Запознавање со историјата на Балканот во средниот век, компарирање на историските текови во различни делови на Балканот за нивното сфаќање како општност и различност.				
11.	**Содржина на предметната програма:** Осовјување на Балканот до варварите и ликвидирање на римската власт. Аварскиот каганат. Склавиниите. Бугарското канство. Ширење на империјата на Карло Велики и генеза на државите на Хрвати и Срби. Падот на склавиниите во Тракија, Македонија и Елада под византиска власт. Судири меѓу Византија и Бугарија з апревласт на полуостровот и формриањето на бугарското царство. Наметнување на Визнатиската власт на Балканот. Крајот на хрватската држава. Дукљанското кралство. Обнова на Србија под Немањичи. Второ Бугарско царство. Србското царство. Унгарската превласт на Северозапад. Независни држави во Елада и Албанија. Религски и културни текови. Падот на поголемиот дек од Балканот под Османлиска власт.				
12.	**Методи на учење:** Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации				
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	**4 ЕКТС х 30 часа = 120 часа**			
14.	**Распределба на расположивото време**	30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)			
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	Предавања- теоретска настава (15 недели х 2 часа = 30 часа)	30 часа	

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15часа
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	30 часа

17.	**Начин на оценување**		
	17.1.	**Тестови**	**Бодови 40 + 30**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	**Бодови 10**
	17.3.	**Активност и учество**	**Бодови 20**

18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
		51 x до 60 бода	**6 (шест) (E)**
		61 x до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**

19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовноста на предавања и вежби
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Самоевалуација

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	John Fine	The Early medieval Balkans, A critical survey from the Sixth to the Late Twelfth Century	Michiugan	1991
2.	John Fine	The Late medieval Balkans, A Critical Survey from the Late Twelfth Century to the Ottoman Conquest	Michigan	1994
3.	Група автори	Историја народа Југославија, т. I	Београд	1949
4.	Група автори	Cambridge Medieval History. v. IV, part 1. Byzantium and its Neighbours.	Cambridge	1966
5.	Христо Матанов	Средновековните Балкани: исторически очерци.	Парадигма	2014

22.2. Дополнителна литература

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В. Гюзелев – Иван Божилов	История на средновековна България VII-XIV век	София	2006
		2.	Harry Hodgkinson	Scanderbeg: From Ottoman Captive to Albanian Hero	The Center of Albanian studies	2014
		3.	Група автори	Визаниски извори за историју народа Југославије т. I – VI (II издание)	САНУ Београд	2010
		4.	Христо Матанов, Румяна Михнева	От Галиполи до лепанто: Балканите, Европа и османското нашествие 1354 - 1571 г.	София	1988

Прилог бр.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Историја на Османлиската Империја**			
2.	**Код**	4FO112317			
3.	**Студиска програма**	**Историја- наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	прв			
6.	**Академска година / семестар**	II година/4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	**Наставник**	**проф. д-р Драги Ѓоргиев**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции)**: Целта на предметот е да им овозможи на студентите да стекнат знаења и вештини со кои ќе бидат во можност да ги препознаваат главните историски процеси, како и сложените историски и општествено-културни услови во кои се создала и развивала Османлиската империја. Притоа ќе бидат проучени османлиски институции, општествено-културниот живот, политичката историја и односите со соседните држави и империи, периодот на реформи (танзиматот), исчезнувањето на Османлиската империја и нејзиното наследство посебно на Балканскиот Полуостров.				
11.	**Содржина на предметната програма:** Создавање на Османлиската империја; Политичката историја; Османлиски институции; Општествено-културен живот; Османлиската империја и соседните држави и империи; Танзимат; Балканските војни; Османлиското наследство.				
12.	**Методи на учење:** предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации				

13.	**Вкупен расположив фонд на време**		**4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа**	
14.	**Распределба на расположивото време**		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)	
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15часа
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	30 часа

17.	**Начин на оценување**		
	17.1.	**Тестови**	**40+30 бодови**
	17.2.	**Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	**10 бодови**
	17.3.	**Активност и учество**	**20 бодови**

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
		51 x до 60 бода	**6 (шест) (E)**
		61 x до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**

19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски јазик
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Самоевалуација и евалуација од студенти

22.	**Литература**					
	22.1.	**Задолжителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1	Karen Barkey	*Empire of Difference: The Ottomans in Comparative Perspective*	Cambridge	2008
		2.	Suraiya Faroqhi and Fikret Adanir (eds.)	*The Ottomans and the Balkans*	Brill	2002
		3.	Илбер Ортајли	*Најдолгиот век на империјата*	Институт за национална	2009

					историја / MATUSITEB	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Халил Иналџик	*Османлиската империја: класично доба 1300-1600*	Слово	2002
		2.	Колин Имбер	*Османлиската империја 1300-1481*	Слово	2002
		3.	Cemal Kafadar	*Between Two Worlds: The Construction of the Ottoman State*	University of California Press	1995

ПРИЛОГ БР.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	Практична настава 2			
2.	**Код**	4FO121617			
3.	**Студиска програма**	**Историја- наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Прв степен			
6.	**Академска година / семестар**	II година/ 4 семес.	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	2
8.	**Наставник**	**проф. д-р. Снежана Мирасчиева**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	/			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Стекнување на практични знаења од реализацијата на воспитно-образовниот процес, методологија на истражувањето на архивска документација и историска литература преку директна вклученост на студентите со вклучување во воспитно-образовниот процес, практична работа во архив, библиотека и музеи, односно во институциите кои се од областа на студиската програма.				
11.	**Содржина на предметната програма:** Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во основни и средни училишта, архиви, библиотеки и музеи, научна институција како и институциите кои се во доменот на студиската програма, по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од меторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од институцијата и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од училиштето, архив, музеј, библиотека или друга научна институција.				

12.	**Методи на учење** практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).				
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа			
14.	**Распределба на расположивото време**	0+0+0+30+30 = 60 часа (0+0+2)			
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	**Предавања- теоретска настава**	**/**	
		15.2.	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.**	**/**	
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	**Проектни задачи**	**/**	
		16.2.	**Самостојни задачи**	**30 часа**	
		16.3.	**Домашно учење - задачи**	**30 часа**	
17.	**Начин на оценување**				
	17.1.	**Тестови**	**/**		
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	**/**		
	17.3.	**Активност и учество**	**/**		
18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	/	/		
		/	/		
		/	/		
		/	/		
		/	/		
		/	/		
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	Услов за добивање потпис и за стекнување на 2 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од Факултетот) и од екстерен ментор (од институцијата)			
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски јазик			
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Самоевалвација			
22.	**Литература**				
	22.1.	**Задолжителна литература**			
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.				
	22.2.	**Дополнителна литература**			
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.				

		2.				

Прилог бр.3		**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**			
1.	Наслов на наставниот предмет	**Педагогија**			
2.	Код	4FO100217			
3.	Студиска програма	**Историја- наставна насока**			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар		3 година /5 семестар.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф.д-р Емилија Петрова Ѓорѓева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): усвојување на основите на базичното знаење во професијата --капацитет за анализа и синтеза --интерперсонални вештини --решавање на проблеми --почитување на диверзитетот и мултикултурноста --способност за генерирање на нови идеи(креативност)				
11.	Содржина на предметната програма: Педагогијата како наука; Основни педагошки поими; Помошни педагошки поими;Воспитанието како систем;Принципи на воспитниот систем;организација на воспитниот систем;Воспитанието како процес;Принципи на воспитниот процес;Методи во воспитниот процес;Воспитаникот и воспитувачот како субјекти во воспитниот процес;Комуникацијата меѓу субјектите во воспитниот процес;Педагошко водење на одделението;Теоретските основи на примената на ИЦТ во воспитниот процес;Работа во мултикултурна средина				
12.	Методи на учење: Предавање,учење во соработка,тимско совладување на избрани содржини,усно излагање,метод на работа во пар,метод на дискусии				
13.	Вкупен расположлив фонд на време 156				
14.	Распределба на расположливото време 2+2+1				
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања – теоретска настава		Часови 2
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		Часови 2
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		часови
		16.2	Самостојни задачи		Часови 1
		16.3	Домашно учење		часови
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			2x20 бодови
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3	Активност и учество			7 бодови

18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)	до х бода	5 (пет) (F)
		од х до х	6 (шест) (E)
		од х до х	7 (седум) (D)
		од х до х	8 (осум) (C)
		од х до х	9 (девет) (B)
		од х до х	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Освоени 42 бода	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		
22.	Литература		

22.1	Задолжителна литература				
	Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Атанасоска,Т. Ѓорѓева,Е.	Општа педагогија	Педагошки факултет Битола	2006
	2.	Чавдарова,С	Интеркултурно воспитание	Веда Словена	2001
	3.	Емилија Петрова Ѓорѓева	Основи на педагогија	Алфа 94	2010
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	John West Burnhow	Managing quality in schools	Pearson Educations	2008
	2.	Philosophical facuty	Education between tradition and modernity	Institute for pedagogy	2013
	3.	2 nd Scientific Resolving Symposium	Pedagogy and the knowledge society	Ucitelski fakultet, Sveucilista	2008

Прилог бр.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Македонско национално ослободително движење**			
2.	**Код**	**4FO112417**			
3.	**Студиска програма**	**Историја**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**прв**			
6.	**Академска година / семестар**	**III година/ 6 семестар**	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**8**
8.	**Наставник**	**Проф.д-р Тодор Чепреганов**			

9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Разбирање на национално-ослободителното движење како државноправен субјект во меѓународноправните односи	
11.	**Содржина на предметната програма:** Современи теории за нацијата, национализмот и националното движење; Општи претпоставки за појавата на организираното ослободително движење во Македонија; Борба за народна црква и просвета (XIX век); Ослободителните борби во втората половина на XIX век; Афирмација на македонскиот национален идентитет по Кресненското востание; Основање на Македонската револуционерна организација (МРО); Основање на Македонскиот комитет во Бугарија и неговите акции; Македонската револуционерна организација по Солунскиот конгрес во 1896 г. – ТМОРО; Илинденското востание и мирцштегските реформи; Крсте Петков Мисирков и Димитрија Чуповски; Македонската револуционерна организација (1904 - 1908); Борбата на макед. народ за ослободување и афирмација - една од причините за почетокот на Балканските војни	
12.	**Методи на учење:** предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации	
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа
14.	**Распределба на расположивото време**	45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)

15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа
		16.3.	Домашно учење	75 часа

17.	**Начин на оценување**		
	17.1.	**Тестови**	**40+30 бодови**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	**10 бодови**
	17.3.	**Активност и учество**	**20 бодови**

18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
		51 x до 60 бода	**6 (шест) (E)**
		61 x до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**

19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Самоевалуација и евалуација од студенти

22.	**Литература**					
	22.1.	**Задолжителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.		Историја на македонскиот народ	ИНИ, Скопје	2008
		2.		Историја на македонскиот народ, т. V	ИНИ, Скопје	2003
		3.	Крсте Битоски,	Континуитетот на македонските националноослободителни борби во XIX и почетокот на XX век	ИНИ, Скопје	1998
			Блаже Ристевски	Македонија и македонската нација	Скопје	1992
	22.2.					
		Ред. број				
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Преродбата и културните процеси во XIX и XX век во Македонија**			
2.	**Код**	**4FO112517**			
3.	**Студиска програма**	**Историја- наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**прв**			
6.	**Академска година / семестар**	**III година/ 5семестар**	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**6**
8.	**Наставник**	**Доц.д-р Верица Јосимовска**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** на студентите да им се понудат проширени сознанија за општествено- економските , политичките и културни прилики во Македонија во рамките на Османската држава , во периодот на XIX и почетокот на XX век				
11.	**Содржина на предметната програма:** Реформските процеси во Османската држава; Појава и јакнење на граѓанскиот слој во Македонија; Преродбеничкото движење; Црковно-просветните општини, Обиди за возобновување на Охридската архиепископија во преродбата; Културно-просветни и научни друштва и публикации; Просветните				

	прилики во Македонија Туѓите национални пропаганди и отпорот против нив; Афирмација на македонската национална мисла; Проучувања и проучувачи на Македонија и на Македонците; Народното творештво и неговите собирачи / издавачи ; Уметноста во XIX и во XX век.			
12.	**Методи на учење:** предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации			
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	**Распределба на расположивото време**	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	**Начин на оценување**			
	17.1.	**Тестови**		**40+30 бодови**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација): писмена и усна)**		**10 бодови**
	17.3.	**Активност и учество**		**20 бодови**
18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**		**5 (пет) (F)**
		51 x до 60 бода		**6 (шест) (E)**
		61 x до 70 бода		**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода		**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода		**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода		**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби		
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски		
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Самоевалуација и евалуација од студенти		
	Литература			
	22.1.	**Задолжителна литература**		

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	Група автори	Историја на македонскиот народ том 3	ИНИ, Скопје	2003

		2.	Љубен Лапе	Одбрани текстови за историјата на македонскиот народ II дел (трето дополнителни и проширено издание)	Скопје	1975
		3.	Александар Трајановски	Црковно-училишните општини во Македонија	Скопје	1988
		4.	Силвана СидоровскаЧуповска,	Просветно-културните прилики во Македонија во XIX век	Скопје	2009
		5.	Блаже Ристовски	Македонскиот преродбенски XIX век, том I, кн. 1-2	Скопје	2011
	22.2.					
		Ред. број				
		1.	Драган Ташковски	Кон етногенезата на македонскиот народ	Наша книга, Скопје	1974
		2.		Школството, просветата и културата во Македонија за време на преродбата	МАНУ, Скопје	1979
		3.	Б. Конески	Македонските учебници од XIX век	Скопје	1959
		4.	М. Пандевски	Македонското ослободително дело во XIX и XX век, т.1	Скопје	1987
		5.	Васил Тоциновски	Тајни и трајни пораки	Дирекција за култура и уметност, Скопје	2003
		6.	Валентина Миронска	Просветителството во Македонија	Скопје	2005

Прилог бр.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**	
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Преродбата и создавањето на балканските нации**
2.	**Код**	**4FO112617**
3.	**Студиска програма**	**Историја- наставна насока**
4.	**Организатор на студиската програма**	**Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија**

	(единица, односно институт, катедра, оддел)				
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**Прв степен**			
6.	**Академска година / семестар**	**3/5**	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**4**
8.	**Наставник**	**Доц. д-р. Оливер Цацков**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Заверен семестар			

10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Студентите да ги разберат основните концептуални, терминолошки поими во сферата на политичката историја на Балканот, за да бидат во состојба да ги разберат и разликуваат основните историски фази во процесот низ кој балканските народи се отргнале од империјалната османска и австро-унгарската контрола, основните проблеми во меѓубалканските политички односи, како и јасно да ги разликуваат.
11.	**Содржина на предметната програма:** Балкански национализам и националните востанија на Балканскиот полуостров, Грчкото востание, Формирање на првите национални влади на Балканот, Хабсбуршката Империја и националните движења на Балканскиот полуостров, Бугарското национално движење, Источната криза, Крајот на Османското владеење на Европа, Двојната монархија во периодот 1867-1914 година.
12.	**Методи на учење:** Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации
13.	**Вкупен расположлив фонд на време 4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа**
14.	**Распределба на расположливото време 30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)**

15.	**Форми на наставни активности**	**15.1**	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15часа
16.	**Другиформи на активности**	**16.1**	Проектни задачи	15 часа
		16.2	Самостојни задачи	30 часа
		16.3	Домашно учење	30 часа
17.	**Начин на оценување**			

	17.1	**Тестови**	**40 + 30 бодови**
	17.2	**Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)**	**10 бодови**
	17.3	**Активност и учество**	**20 бодови**

18.	**Критериум за оценување (бодови/оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
		од 51до 60	**6 (шест) (E)**
		од61до70	**7 (седум) (D)**
		од71до80	**8 (осум) (C)**
		од81до90	**9 (девет) (B)**
		од91до100	**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршениспит**	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата	

				колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**			Македонски		
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**			Самоевалуација и евалуација од студенти		
22.	**Литература**					
	22.1	**Задолжителна литература**				
		Ред.бр.	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Барбара Јелавич	Историја на Балканот (прв и втор том)	Никлист-Скопје	1999
		2.	Редакција Академик.Потемкин	Историја дипломатије 1872-1919	Београд	1980
		3.	Стеван Павловиќ	Историја на Балканот	Клио-Белград	2001
	22.2	**Дополнителна литература**				
		Ред.бр.	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Далибор Јовановски	Балканот од 1826-1913	ИНИ-Скопје	2011
		2.	Стојан Киселиновски	Историја на Романија	ИНИ - Скопје	1997
		3.	Стефан Димитров, Крсто Манчев	Историја на балканските народи 1879-1918	Софија	1975

Прилог бр.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Македонските градови во XIX и XX век**			
2.	**Код**	**4FO112717**			
3.	**Студиска програма**	**Историја- наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**прв**			
6.	**Академска година / семестар**	**IV година/7 семестар**	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**4**
8.	**Наставник**	**Доц.д-р Верица Јосимовска**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Запознавање со развојот, материјалната и духовната култура на македонските градови и населението во нив во XIX и првата половина на XX век				

11.	**Содржина на предметната програма:** појава и развој на градската средина; изглед и архитектура; општествени и стопански одлики, занаетчиство, трговија; културно-просветни центри; цркви и духовен живот во градовите; чаршијата; миграционите движења и промените во етничкиот состав; здравствено социјални прилики во градовите; сообраќајни врски.			
12.	**Методи на учење:** предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации			
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	**4 ЕКТС х 30 часа = 120 часа**		
14.	**Распределба на расположивото време**	30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	Предавања- теоретска настава (15 недели х 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели х 1 час = 15 часа)	15часа
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	30 часа
17.	**Начин на оценување**			
	17.1.	**Тестови**		**40+30 бодови**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација): писмена и усна)**		**10 бодови**
	17.3.	**Активност и учество**		**20 бодови**
18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**		**5 (пет) (F)**
		51 х до 60 бода		**6 (шест) (E)**
		61 х до 70 бода		**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода		**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода		**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода		**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби		
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски		
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Самоевалуација и евалуација од студенти		

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	Група автори	Историја на македонскиот народ , том 4	ИНИ, Скопје	2003
2.	Борис Чипан	Македонските градови во XIX век	МАНУ, Скопје	1978

		3.	Илија Ацески, Наум Матилов	Развојот на урбаните центри во Република Македонија	Белград	1997
		4.				
	22.2.					
		Ред. број				
		1.	Михаило Апостолски	Етничките промени во Македонија во XX век	Скопје	1984
		2.	Верица Јосимовска	Епидемиите во Вардарскиот дел на Македонија и борбата со нив за време на војните(1912-1918)	2 Август, Штип	2014
		3.				

ПРИЛОГ БР. 3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Интерактивни пристапи во наставата**			
2.	**Код**	**4FO103717**			
3.	**Студиска програма**	**Историја-наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**Прв циклус на студии**			
6.	**Академска година / семестар**	**Трета/5семестар**	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**4**
8.	**Наставник**	**Проф. д-р Снежана Јованова-Митковска**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	**Нема**			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** - Студентите да стекнат знаења, вештини и способности за различните интерактивни пристапи ; - Оспособување на студентите за дизајнирање на интерактивни модели на наставна работа				
11.	Содржина на предметната програма: Интерактивна настава-поим, значење Модели на интерактивна настава Интерактивни техники Дизајнирање на интерактивни модели				
12.	Методи на учење: примена на интерактивни техники и методи на учење; користење на ИТ во реализација на активностите (предавања, вежби)				
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	**4 ЕКТС x 30 часа = 120часа**			

14.	**Распределба на расположивото време**		**2+1+1** **30+30+30+30 = 120 часа (2+1+1)**	
15.	**Форми на наставните активности**	15.1.	**Предавања- теоретска настава.** (15 недели х 2 часа = 30 часа)	**Часови** **30 часа**
		15.2.	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.** (15 недели х 2 часа = 30 часа)	**Часови** **30 часа**
16.	**Други форми на активности**	16.1.	**Проектни задачи**	**Часови** **30 часа**
		16.2.	**Самостојни задачи**	**Часови** **30 часа**
		16.3.	**Домашно учење - задачи**	**часови**

17.	**Начин на оценување**		
	17.1.	**Тестови**	**Бодови 20+20**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	**Бодови** **10**
	17.3.	**Активност и учество**	**Бодови 10+10**

18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
		51 х до 60 бода	**6 (шест) (E)**
		61 х до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	**Минимум освоени 42 бода, услов за пријавување на испитот и полагање на истиот**	
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	**Македонски**	
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Придружна евалуација и самоевалуација	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	Томевска, Илиевска, Б	Интерактивни модели на развивање на дидактички компетенции на наставниците	???	2013
2.	Roeders, P	Interaktivna nastava, Dinamika efikasnog ucenja i nastave	Filozofski fakultet - Institut	2015
3.	What greater teacher do differently?- превод од Влада			
4.	Алатки за учење во група – превод од Влада			

22.2. Дополнителна литература

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миовска-Спасева, С., Ачковска-Лешковска Е.	Критичкото мислење во универзитетската настава	Фондација Институт отворено општество Македонија	2010
		2.	Чурлевска-Маневска, Б	Прирачник за наставници-интерактивни техники и инструментиз а следење на успехот на учениците	??	

ПРИЛОГ БР. 3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Педагогија на слободно време**			
2.	**Код**	**4FO104617**			
3.	**Студиска програма**	**Историја наставна**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**прв**			
6.	**Академска година / семестар**	**трета 5 семестар**	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**4**
8.	**Наставник**	**Доц. Д-р Деспина Сивевска**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	услови предвидени со Правилникот за студирање според ЕКТС			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Студентите да стекнат основни знаења за слободното време како општествен феномен и неговите карактеристики. Да усвојат темелни педагошки и методолошки знаења за слободното време. Да ја препознаат важноста на факторите кои се значајни за организирање на слободното време. Да умеат да ја препознаат важноста од квалитетно поминување на слободното време во современото општество. Да се мотивираат успешно да го организираат своето слободно време. Да се стекнат со знаења и вештини за педагошко организирање на слободното време на децата и на младите. Да стекнат знаење и вештини да планираат и реализираат кратки истражувања за слободното време и активностите со кои може правилно и културно да биде исполнето.				
11.	**Содржина на предметната програма:** • Општествено-историски аспекти на слободното време; • Поим за слободно време; • Педагогијата на слободното време како педагошка дисциплина и нејзиниот однос со дрги науки и дисциплини; • Поим, предмет и задачи на педагогијата на слободното време; • Принципи на користење на слободното време; • Фактори на организирање на слободното време; • Активности на слободното време и нивна класификација; • Слободното време на младите;				

	• Педагошката клима во училиштето и семејството и активностите на младите во слободното време; • Културен аспект на поминување на слободното време; • Слободното време во соврменото општество; • Педагошката вредност на слободното време
12.	**Методи на учење:** Предавања, Power Point презентација, Индивидуални задачи (домашни работи, самостојни презентации и сл.), Самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.)
13.	**Вкупен расположив фонд на време** — **4 ЕКТС х 30 часа = 120часа**
14.	**Распределба на расположивото време** — **2+1+1** **30+30+30+30 = 120 часа (2+1+1)**

15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	**Предавања- теоретска настава.**	
		15.2.	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.**	
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	**Проектни задачи**	
		16.2.	**Самостојни задачи**	
		16.3.	**Домашно учење - задачи**	**часови**

17.	**Начин на оценување**		
	17.1.	**Тестови**	**40+30 бодови**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	**10 бодови**
	17.3.	**Активност и учество**	**20 бодови**

18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
		51 х до 60 бода	**6 (шест) (E)**
		61 х до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**		
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	**Македонски**	
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**		

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	Деспина Сивевска	Педагогија на слободно време	УГД Штип	2014
2.	Анета Баракоска	Педагогија на слободно време	Доминант, Скопје	2003
3.	Гордана Будимир-Нинкович	Педагогија слободног времена (хрестоматија)	Педагошки факултет-Јагодина	2008

	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	Година
		1.	Juraj Plenkovic	Slobodno vrijeme mladezi	Rijeka	2000
		2.	Tomić, R., Hasanović, I.,	Mladi i slobodno vrijeme	OFF SET:Tuzla	2007
		3.				

ПРИЛОГ БР.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	Дидактика			
2.	**Код**	4FO112817			
3.	**Студиска програма**	**Историја – наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Прв степен			
6.	**Академска година / семестар**	трета/шести семес.	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	6
8.	**Наставник**	**Проф. д-р Снежана Мирасчиева**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Положен испит од Педагогија			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** • Способност за комуникација, соработка и тимска работа; • Организациски и раководни способности; • Способност за управување со време, личната подготовка и планирање • Способност за самостојно откривање, презентирање и вреднување на нови дидактички стратегии • Оспособеност на студентите за примена на дидактичките принципи и законитости во наставата • Знаења, способности и вештини за дидактичко обликување на наставата односно способност за примена на современи методски приоди во насока на иновирање на наставата; • Способност за примена на разни социјални облици на настава • Способност за примена на разни комуникациски модели во наставата • Способност за разни дидактички истражувања • знаење и разбирање на структурата и текот на наставниот процес; • знаење и разбирање на значењето и функцијата на домашните работи; • знаење и разбирање на значењето и видовите на планови и подготовки за наставна работа како и способност за планирање на наставата; • способност за примена на разни дидактички медиуми во наставата; • знаење и разбирање на значењето на вреднувањето во наставата; • способност за примена на разни техники на оценување на постигањата на учениците во наставата				
11.	**Содржина на предметната програма:**				

	Дидактиката како научна дисциплина. Историски развој на дидактиката.Предметна и теориско-методолошка основа на дидактиката.Основни дидактички поими и проблеми на интердисциплинарност. Дидактиката и другите науки. Дидактички теории и модели. Поим за образование. Поим и суштина на наставата.Сознанието во наставата.Дидактички концепти на наставата. Цели и задачи на наставата.Таксономија на наставните цели. Социјални облици на работа во наставата. Класификација и видови настава. Индивидуализирана настава. Проблемска настава. Тимска настава. Програмирана настава. Егземпларна настава. Микронастава. Дополнителна, додатна и продолжителна настава. Комуникацијата во наставата. Дидактички принципи и законитости. Методологија на дидактички истражувања. Содржини на наставата(наставен план, наставна програма, курикуларно движење). Етапи на наставниот процес. Предметно-одделенско часовен систем. Наставен час - поим, типологија, распоред, артикулација и евалуација на дидактичката ефикасност. Наставни методи-поим, класификација и видови. Метод на усно излагање, Метод на разговор, Метод на демонстрација, Метод на илустративни работи, Метод на практични и лабораториски работи, Метод на пишување, Метод на читање и работа со текст, Метод на игра. Интерактивни методи на учење и поучување. Иновации во наставата. Работа во комбинирани одделенија. Домашни работи на учениците. Наставни екскурзии. Планирање и подготовка на наставата. Вреднување на наставната работа. Наставни објекти. Наставна технологија. Дидактички медиуми. Мултимедијалност. Интернет.			
12.	**Методи на учење:** Предавања, вежби, семинари, проблемско учење, дебати, дискусии, есеи, посета и следење на наставата во основните училишта со писмен протокол за следење на настава, проектна задача (индивидуална, групна и тимска) метод на работа со текст; метод на пишување; метод на илустративни работи,метод на демонстрација, метод на симулација.			
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	**6ЕКТС х 30 часа= 180 часа**		
14.	**Распределба на расположивото време**	**30+30+30+30 +60 = 180 часа (2+2+1)**		
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	**Предавања- теоретска настава.**	**30 часа**
		15.2.	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.**	**30 часа**
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	**Проектни задачи**	**30 часа**
		16.2.	**Самостојни задачи**	**30 часа**
		16.3.	**Домашно учење - задачи**	**60 часа**
17.	**Начин на оценување**			
	17.1.	**Тестови**		**40 (тековни колоквиуми) + 30 бодови (завршен испит)**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**		**10 бодови**
	17.3.	**Активност и учество**		**20 бодови**
18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**		**5 (пет) (F)**
		51 х до 60 бода		**6 (шест) (E)**
		61 х до 70 бода		**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода		**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода		**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода		**10 (десет) (A)**

19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	Положени двата колоквиуми, минимум освоени 42 бодови од сите предвидени активности е услов за пријавување и полагање на завршен испит
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Придружна евалвација и самоевалвација

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	М. Вилотијевиќ	Дидактика1	Учитељски факултет	2000
2.	М. Вилотијевиќ	Дидактика 3	Учитељски факултет	2000
3.	M.Stevanovic	Didaktika	Digital point	2003
4.	Н.Лакета, Д.Василијевиќ	Основе дидактике	Учитељски факултет	2006

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	D.Mandić	Didaktičko - informatičke inovacije u obrazovanju	Beograd:Mediagraf	2003
2.	Todd Whitaker	What great teacher do differently	Eye on education, Larchmont, NY10538	2004
3.	Richard I.Arends	Learning to teach	McGraw-Hill, New York, NY10020	2007
4.	.Б.Петровски	Структура на учебникот	Скопје: Просветно дело	1994

Прилог бр.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Светот и Европа во 20 век**			
2.	**Код**	**4FO112917**			
3.	**Студиска програма**	**Историја – наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**Прв степен**			
6.	**Академск агодина / семестар**	**1**	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**6**
8.	**Наставник**	**Доц.д-р. Оливер Цацков**			

9.	**Предуслови за запишување на предметот**	**Заверен семестар**		
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Стекнување на знаења за политичко-економските и општествено-културните промени и последици во светот и во Европа за време на Првата Светска војна, меѓувоениот период и за време на Втората Светска војна. Запознавање со состојбите во Европа и светот по завршувањето на Втората светска војна. Формирањето на воените сојузи, Периодот на Студената војна,Кризните состојби и војни во периодот по Втората светска војна, Општествените промени и влијанието на науката и технологијата врз општествените промени, Паѓањето на железната завеса и состојбите во Светот и Европа по паѓањето на комунистичките режими.			
11.	**Содржина на предметот:** Состојбите во светот и европа непосредно пред избувнувањето на Првата Светска војна, Европаи светот во Првата светска војна, Последиците од Првата светска војна,Состојбите во светот и Европа во периодот помеѓу двете светски војни,Повод и причини за избувнувањето на Втората светска војна,Клучните битки во Втората светска војна Запознавање со состојбите во Европа и светот по завршувањето на Втората светска војна. Формирањето на воените сојузи, Периодот на Студената војна, Паѓањето на железната завеса и состојбите во Светот и Европа по паѓањето на комунистичките режими..			
12.	**Методи на учење:** Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарскиработи и презентации			
13.	**Вкупен расположлив фонд на време 6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа**			
14.	**Распределба на расположливотовреме 30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)**			
15.	**Форми на наставни активности**	**15.1**	**Предавања – теоретска настава**	**30 часа**
		15.2	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа**	**30 часа**
16.	**Други форми на активности**	**16.1**	**Проектни задачи**	**30 часа**
		16.2	**Самостојни задачи**	**30 часа**
		16.3	**Домашно учење**	**60 часа**
17.	**Начин на оценување**			
	17.1	**Тестови**		**40 + 30 бодови**
	17.2	**Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)**		**10 бодови**
	17.3	**Активност и учество**		**20 бодови**
18.	**Критериум за оценување (бодови/оценка)**		**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
			од 51до 60	**6 (шест) (E)**
			од61до70	**7 (седум) (D)**
			од71до80	**8 (осум) (C)**
			од81до90	**9 (девет) (B)**
			од91до100	**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**		Македонски	
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**		Самоевалуација и евалуација од студенти	
22.	**Литература**			

	22.1	**Задолжителна литература**				
		Ред.бр.	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Ерик Хобсбаун	Кратка историја на 20ти век (1914-1991	Темплум-Скопје	2001
		2.	Pierre Renouvin	Europskakriza I Prvisvetski rat	Naprijed	1965
		3.	Волтер Лакер	Историја Европе 1945-1992	Клио-Београд	1999
	22.2	**Дополнителна литература**				
		Ред.бр.	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Барбара Јелавич	Историја на Балканот(втор том)	Никлист-Скопје	1999
		2.	Група автори	Оксфордска история на 20. Век	Труд-Софија	2000
		3.				

ПРИЛОГ БР. 3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Македонија за време на Балканските војни и Првата светска војна**			
2.	**Код**	**4FO113017**			
3.	**Студиска програма**	**Историја- наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**Прв степен**			
6.	**Академска година / семестар**	**3 / 6**	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**8**
8.	**Наставник**	**Доц. д-р. Оливер Цацков**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	**Заверен семестар**			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Запознавање со причините, текот и последиците на Балканските војни 1912-1913 година и Првата светска војна со акцент врз Македонија, преку кој студентите ќе стакнат знаења за причините кои ги предизвикале овие војни , одностите на соседните држави кон Македонија во посочениот период и последните кој војните ги оставиле врз Македонија.				
11.	**Содржина на предметната програма:** Меѓународната политичка ситуација на Балканот пред Балканските војни, Балканскиот Сојуз и подготовките за Првата балканска војна, Македонското национално револуционерно движење пред почетокот на балканските војни и Првата балканска војна во 1912 година, Учеството на Македонците во Првата балканска војна, Лондонскиот мировен договор, Втора Балканска војна и воените дејства за време на Втората				

	балканска војна во 1913 година, Почеток на Првата светска војна 1914 година, Повод и причини за Првата светска војна, Главните фронтови во Првата светска војна, Битката кај Добро Поле и крај на Првата светска војна 1918 година, Учеството на Македонците во Првата светска војна, Париска мировна конференција 1919 година и Последиците за Македонија од Првата светска војна.				
12.	**Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации**				
13.	**Вкупен расположлив фонд на време 8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа**				
14.	**Распределба на расположливото време 45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)**				
15.	**Форми на наставни активности**	**15.1**	**Предавања – теоретска настава**		**45 часа**
		15.2	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа**		**30 часа**
16.	**Други форми на активности**	**16.1**	**Проектни задачи**		**30 часа**
		16.2	**Самостојни задачи**		**60 часа**
		16.3	**Домашно учење**		**75 часа**
17.	**Начин на оценување**				
	17.1	**Тестови**			**40 + 30 бодови**
	17.2	**Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)**			**10 бодови**
	17.3	**Активност и учество**			**20 бодови**
18.	**Критериум за оценување (бодови/оценка)**			**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
				од 51до 60	**6 (шест) (E)**
				од 61до 70	**7 (седум) (D)**
				од 71до 80	**8 (осум) (C)**
				од 81 до 90	**9 (девет) (B)**
				од 91 до 100	**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**			60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**			Македонски	
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**			Самоевалуација и евалуација од студенти	
22.	**Литература**				
	22.1	**Задолжителналитература**			
		Ред.бр.	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	м-р Оливер Цацков	Балканските војни и Првата светска војна	Универзитет”Гоце Делчев”-Штип	2015
		2.	д-р Петар Стојанов	Македонија во времето на Балканските војни и Првата светска војна(1912-1918)	Институт за Национална историја -Скопје	1969
		3.	Исмет Кочан	Битката за Македонија	Батапрес-Скопје	2010

	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Глигор Тодоровски	Македонија по Балканските војни	Култура-Скопје	1981
		2.	Ѓорѓи Абаџиев	Балканските војни и Македонија	Институт за Национална историја - Скопје	1958
		3.	Превод од англиски: Свето Серафимов, Христо Ивановски	Поранешните Балкански војни : (1912-1913) : извештај на Карнегиевата балканска комисија	Скопје : Култура,: Југореклам	2000

ПРИЛОГ БР. 3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Идеологиите на XIX и XX век**			
2.	**Код**	4FO113117			
3.	**Студиска програма**	Историја – наставна насока			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Прв циклус			
6.	**Академска година / семестар**	III година/ 6 семестар	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**6**
8.	**Наставник**	**Доц. д-р Стојанов Трајче**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	нема			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** - Студентите стекнуваат основни знаења за идеите кои имаат социјално-политичка релевантност - Студентите го подигаат сопствениот капацитет за анализа на разни историски идеи и развиваат критичко мислење; - Знаење за историските концепти, нивните философски контексти; - Ги препознаваат философските основи на историските идеи во Европа; - Способни се за философска анализа на современите историски идеи и состојби; - Изострување на рефлексијата за себе си, светот и општествените состојби; - Развивање на способност за истражување и генерирање на нови идеи; - Развој на комуникациските вештини, преку усвојување на специфичниот философски категоријален апарат; - Интердисциплинарно поврзување на содржините; - Интеракција помеѓу (стручни и тесно стручни) содржини - практична употреба на знаењата од философијата; - Интериоризација на (естетички, етички, научни, професионални), вредности				
11.	**Содржина на предметната програма:**				

	1. Идеи и идеологија 2. Нација и национализам 3. Национализам 4. Конзервативизам 5. Монархизам 6. Радикализам 7. Либерализам 8. Социјализам 9. Анархизам 10. Ционизам 11. Фашизам 12. Републиканизам 13. Нацизам 14. Идеологиите и Балканот
12.	**Методи на учење:** Предавања, Презентации, Семинари на теми од вон-наставни, актуелни содржини Анализа на текст/филм/театар/книжевни творби и сл., Дебата и дискусија, Анализа на етички проблем/проблемско учење, Индивидуални задачи (домашни работи, самостојни презентации и сл.), Самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.)

13.	**Вкупен расположив фонд на време**		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	**Распределба на расположивото време**		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)	
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15часа
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	30 часа

17.	**Начин на оценување**		
	17.1.	**Тестови**	**40 бодови**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	**10 бодови**
	17.3.	**Активност и учество**	**20 бода**

18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
		51 x до 60 бода	**6 (шест) (E)**
		61 x до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**		
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	**Македонски**	

21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација Познавање на содржината на предметот (преку двата писмени колоквиуми).Увид во оралните, реторички вештини, ниво на усвоен категоријален апарат и увид во комуникациските и способностите за аргументација, како и способност за елаборација на проблем и анализа (преку усниот дел од испитот – приказ на прочитано дело, преку дебатите и дискусиите, самостојните презентации и сл.) Увид во нивото на писмено изразување и литературни вештини (преку семинарските, есеите и домашните задачи). Активност и ниво на интерес (преку присуство, истражување на интернет извори, прибирање на библиографија и сл.).Способност за поставување на проблем, негова елаборација и аргументација (низ есеите, компарација на етичките учења и анализите на текст/филм/театар/книжевни дела и сл.)

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	Т. Иглтон	*Идеологии*	Темплум, Скопје	2005
2.	Ф. Мухиќ	*Логос и хиерархија*	Круг, Скопје	2001
3.	Б. Саркањац	*Идеологијата и субјективитетот*	Метафорум	1993

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	Д. де Ружмон	*28 Векови на Европа*	Култура, Скопје	1997
2.	Е. Хобсбаум	*Нациите и национализмот*	Култура, Скопје	1993
3.	Х. Арент	*Изворите на тоталитаризмот*	Култура, Скопје	1990

ПРИЛОГ БР. 3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**	
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Верските заедници во Република Македонија**
2.	**Код**	
3.	**Студиска програма**	**Историја – наставна насока**
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**Прв**

6.	**Академска година / семестар**	**2017/2018/ I -**	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**4**
8.	**Наставник**	**Доц.д-р Даниела Коцева**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	**/**			

10. Цели на предметната програма (компетенции):

Наставните содржини придонесуваат пред сé кон развојот на следните општи и специфични компетентности:

-Студентите да се стекнат со знаења за верувањата и вредностите на универзалните религии;
-Да се запознаат со вреднувањето на статусот, функциите и религиската разнообразност во човечките општества;
-Да се стекнат со знаења за развојот на религијта-основните карактеристики на монотеистичките и политеистичките религиски системи во светот;
-Студентите да се запознаат со помалите верски заедници и новите религиски движења и нивното дејствување во современиот свет;
-Апсолвирање на проблематиката поврзана со историскиот континуитет на регистрираните цркви, верски заедници и религиски групи во Македонија

11. Содржина на предметната програма:

-Теоретски определби на религијата;
-Историски развој на религијата и историската разновидност;
-Митот, ритуалот и магијата;
-Суштина елементи и историски форми на религијата;
-Функции на религијата;
-Универзалните религии, елементи и основни карактеристики;
-Религиските и квазирелигиските движења денес/верска конверзија/афилијација, религиска разнообразност;
-Црква/Секта;
- Верските заедници и нивното дејствување;
-Местото, улогата и значењето на верските заедници во современиот свет;
-Верските заедници во РМ (Македонската православна црква-Охридска архиепископија; Католичката црковна заедница; Протестантизмот во Македонија; Исламската верска заедница во Македонија; Учењето и суштината на христијанската заедница на Јеховините сведоци; Кришна и Ваишнавската верска заедница; Други христијански цркви во Македонија-методистичка, адвентистичка, баптистичка).

12. Методи на учење:

Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.)

13.	**Вкупен расположив фонд на време**	**4 ЕКТС х 30 часа = 120 часа**		
14.	**Распределба на расположивото време**	30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	Предавања- теоретска настава (15 недели х 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели х 1 час = 15 часа)	15часа

16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	30 часа

17.	**Начин на оценување**	Во согласност со Статутот на Универзитетот	
	17.1.	**Тестови**	**Бодови 2 х 20 од колоквиуми**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	**Бодови 10 семинарска работа, 7 бодови дополнителна работа**
	17.3.	**Активност и учество**	**Бодови од вежби 10**

18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
		51 х до 60 бода	**6 (шест) (E)**
		61 х до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	**Комулативни поени од активности 42**	
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	**Македонски**	
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	М., Ташева,	Малите верски заедници,	Филозофски факултет, Скопје	2003
2.	МАНУ	Религиите и религиските аспекти на материјалната и духовната култура на почвата на Република Македонија, кн 4	МАНУ, Скопје	1996
3.	Д., Коцева	Социологија на религијата (скрипта)	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип	2014
4.	В., Павиќевиќ,	Социологија религија,	БИГЗ, Београд	1988
5.	Mirča Elijade	Vodič kroz svetske religije	Nova knjiga - Podgorica	2014

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	С.А. Јанакос	*Етнички конфликт– Религија, идентитет и политика*	Просветно дело	2009

		2.	Дејвид Стјуард	*Проучување на филозофијата на религијата*	Ars Lamina	2013
		3.				

ПРИЛОГ БР.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	Практична настава 3			
2.	**Код**	4FO121717			
3.	**Студиска програма**	**Историја- наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	Факултет за образовни науки			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Прв степен			
6.	**Академска година / семестар**	III година/ 6 семес.	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	2
8.	**Наставник**	**проф. д-р Снежана Мирасчиева**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	/			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Стекнување на практични знаења од реализацијата на воспитно-образовниот процес, методологија на истражувањето на архивска документација и историска литература преку директна вклученост на студентите со вклучување во воспитно-образовниот процес, практична работа во архив, библиотека и музеи, односно во институциите кои се од областа на студиската програма.				
11.	**Содржина на предметната програма:** Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во основни и средни училишта, архиви, библиотеки и музеи, научна институција како и институциите кои се во доменот на студиската програма, по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од меторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од институцијата и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од училиштето, архив, музеј, библиотека или друга научна институција.				
12.	**Методи на учење** практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).				
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа			
14.	**Распределба на расположивото време**	0+0+0+30+30 = 60 часа (0+0+2)			

15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	**Предавања- теоретска настава**	**/**
		15.2.	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.**	**/**
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	**Проектни задачи**	**/**
		16.2.	**Самостојни задачи**	**30 часа**
		16.3.	**Домашно учење - задачи**	**30 часа**

17.	**Начин на оценување**		
	17.1.	**Тестови**	**/**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	**/**
	17.3.	**Активност и учество**	**/**

18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	/	/
		/	/
		/	/
		/	/
		/	/
		/	/

19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	Услов за добивање потпис и за стекнување на 2 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од Факултетот) и од екстерен ментор (од институцијата)
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски јазик
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Самоевалвација

22.	**Литература**					
	22.1.	**Задолжителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.				
	22.2.	**Дополнителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.				
		2.				

ПРИЛОГ БР.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**	
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Методика на наставата по историја 1**
2.	**Код**	4FO113317
3.	**Студиска програма**	**Историја - наставна насока**

4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Прв степен			
6.	**Академска година / семестар**	Четврта/седми	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	6
8.	**Наставник**	**Проф. д-р Снежана Мирасчиева**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Положен испит од Дидактика			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** • Стекнување на теоретски знаења за наставниот процес со посебен осврт на спецификите на наставата по историја во основните и средни училишта • Развивање на способности за примена на теоретските знаења за планирање, организација, реализација и евалуација на наставата по историја во основните и средни училишта • способност за научно следење и проучување на воспитно-образовниот процес од аспект на примена на разни облици и методи на проверување како и од аспект на примена на разни модели, техники и средства на вреднување на ефектите и постигањата на учениците во наставата по историја • способност за изработка на инструменти за следење и оценување • како и способност за самооценување				
11.	**Содржина на предметната програма:** Предмет, цел и значење на Методиката на наставата по историја. Разлика меѓу поимите историјата како наука и историјата како наставен предмет. Задачи на наставата по историја. Основни дидактички принципи во наставата по историја. Методологија на истражување. Условеноста и етапноста на наставата по историја. Видови наставни модели и нивната функционалност во наставата по историја. Организација на наставата по историја (наставни часови, распоред, типови и артикулација). Методи и облици на работа во наставата по историја (активни методи). Наставни средства и помагала во наставата по историја (текстуални медиуми, учебник, историски извори, прирачници). ИКТ во наставата по историја. Училишни и вонучилишни наставни објекти. Соработка на училиштето со музеите, архивите, библиотеките. Екскурзиите во наставата по историја. Домашните работи на учениците. Наставен план и програма. Избор и распоред на наставните содржини. Курикулум на наставата по историја. Подготовка на наставникот за настава по историја. Вреднување во наставата по историја. Континуирано стручно усовршување на наставникот по историја.				
12.	**Методи на учење:** Предавања, вежби, семинари, проблемско учење, дебати, дискусии, есеи, посета и следење на наставата во основните училишта со писмен протокол за следење на настава, проектна задача (индивидуална, групна и тимска) метод на работа со текст; метод на пишување; метод на илустративни работи,метод на демонстрација, метод на симулација.				
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	**6ЕКТС х 30 часа= 180 часа**			
14.	**Распределба на расположивото време**	**30+30+30+30 +60 = 180 часа (2+2+1)**			
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	**Предавања-теоретска настава.**	**30 часа**	
		15.2.	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.**	**30 часа**	
16.		**16.1.**	**Проектни задачи**	**30 часа**	

	Други форми на активности	**16.2.**	**Самостојни задачи**	**30 часа**
		16.3.	**Домашно учење - задачи**	**60 часа**

17.	**Начин на оценување**		
	17.1.	**Тестови**	**40 (тековни колоквиуми) + 30 бодови (завршен испит)**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	**10 бодови**
	17.3.	**Активност и учество**	**20 бодови**

18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
		51 х до 60 бода	**6 (шест) (E)**
		61 х до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**

19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	Положени двата колоквиуми, минимум 42 бодови од сите предвидени активности за пријавување и полагање на завршниот испит.
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Придружна евалвација и самоевалвација

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	С.Наумовски	Методски прирачник за наставата по историја	Скопје: Просветно дело	1991
2.	К.Попоски и др.	Прилози за наставата по историја во основното и средно образование	Скопје:ПЗМ	1995
3.	Д. Лепчески	Стручно-методски прилози за наставата по историја	Скопје: Просветно дело	1979

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	M.Marinović	Nastava povijesti usmjerena prema ishodima učenja	Zagreb Nakladnik	2014

		2.	М.Николиќ и др.	Настава историје у основној школи	Београд:Савремена школа	1964
		3.				
		4				

Прилог бр.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Македонците во рамките на Кралството СХС/Југославија, Бугарија и Грција 1919-1941**			
2.	**Код**	**4FO113417**			
3.	**Студиска програма**	**Историја-наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**прв**			
6.	**Академска година / семестар**	**IV година/ 7 семестар**	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**8**
8.	**Наставник**	**Доц.д-р Верица Јосимовска**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** студентите да се стекнат со продлабочени знаења за положбата на Македонците во рамките на балканските држави во периодот меѓу двете светски војни				
11.	**Содржина на предметната програма:** Париска мировна конференција;Учеството и апелите на Македонците до конференцијата и големите сили; Македонците во КралствотоСХС/Југославија; Македонците во Бугарија меѓу двете светски војни; Македонците во Грција меѓу двете светски војни; Организирање на македонската емиграција; ВМРО (обединета); ВМРО (во време на Т. Алексндров и В. Михајлов); МАНАПО;Односот на балканските комунистички партии кон Македонија и Македонците.				
12.	**Методи на учење:** предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации				
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	8 ЕКТС х 30 часа = 240 часа			
14.	**Распределба на расположивото време**	45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)			
15.	**Форми на наставните активности**	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели х 3 часа = 45 часа)	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели х 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.		16.1.	Проектни задачи	30 часа	

	Други форми на активности	16.2.	Самостојни задачи	60 часа
		16.3.	Домашно учење	75 часа

17.	**Начин на оценување**		
	17.1.	**Тестови**	**40+30 бодови**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација): писмена и усна)**	**10 бодови**
	17.3.	**Активност и учество**	**20 бодови**

18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
		51 х до 60 бода	**6 (шест) (E)**
		61 х до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби	
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски	
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Самоевалуација и евалуација од студенти	

Литература

22.1. **Задолжителна литература**

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	Група автори	Историја на македонскиот народ том 4	ИНИ, Скопје	2003
2.	Воислав. Д. Кушевски	Македонското прашање во Друштвото на народите	Скопје	2001
3.	Избор, редакција и коментари: д-р Иван Катарџиев.	ВМРО (Обединета) - Документи и материјали, кн. I-II.	Скопје	1991
4.	Стојан Киселиновски	Грчката колонизација во Егејска Македонија (1913-1940)	Скопје	1981
5.	Зоран Тодоровски	ВМРО 1924-1934	Скопје	1997

22.2.

Ред. број				

		1.	Надежда Цветковска	Граѓанските партии во вардарскиот дел на Македонија во периодот (1935-1941)	Скопје	1996
		2.	Избор, редакција и коментар Михајло Миноски	Зборник Македонија во меѓународните договори (1913-1940), том 1	Скопје	2006
		3.	Група автори	Македонија милениумски културно-историски факти 1-4	Медија Принт, Универзитет Евро-балкан,Скопје	2103
		3.	Никола Жежов	Македонското прашање во југословенско-бугарските дипломатски односи (1918-1941)	Скопје	2008
		4.	Избор и редакција Јосиф Поповски	Македонското прашање на страниците од „Ризопастис“ меѓу двете војни	Култура, Скопје	1982
		5.	Тодор Мировски	Стопанството на Вардарска Македонија меѓу двете светски војни	МАНУ, Скопје	1998

Прилог бр.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Македонците во Втората светска војна и во рамките на Федеративна Југославија**			
2.	**Код**	**4FO113517**			
3.	**Студиска програма**	**Историја – наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**прв**			
6.	**Академска година / семестар**	**IV година/ 7 семестар**	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**8**
8.	**Наставник**	**Проф.д-р Тодор Чепреганов**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии			

10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Стекнување на знаења за севкупните процеси, настани, личности и политички платформи во процесот на оружено востание и државноста на Мкд. (II Св. војна)			
11.	**Содржина на предметната програма:** Априлската војна и состојбата во Македонија; Македонија како интересна сфера на Бугарија и Италија; Воспоставувањето на бугарска и италијанска власт -воен, полициски и административен апарат; Македонските комунисти и антифашисти во организирањето на отпорот против окупаторот; Програмски документи на политичкото и военото раководство на НОВ и ПО на Македонија; Воспоставувње на органи на власта на слободната територија; АСНОМ и ДФМ во рамките на југословенската федерација; Борбите за конечно ослободување на ДФ Македонија; Опозицијата против влегувањето на ДФМ/НРМ во рамките на југословенската федерација; Процесот на колективизација и Информбирото во НР Македонија; Самоуправување; Распаѓањето на СФРЈ.			
12.	**Методи на учење:** предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации			
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	**Распределба на расположивото време**	45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа
		16.3.	Домашно учење	75 часа
17.	**Начин на оценување**			
	17.1.	**Тестови**		**40+30 бодови**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**		**10 бодови**
	17.3.	**Активност и учество**		**20 бодови**
18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**		**5 (пет) (F)**
		51 x до 60 бода		**6 (шест) (E)**
		61 x до 70 бода		**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода		**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода		**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода		**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби		
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски		
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Самоевалуација и евалуација од студенти		
22.	**Литература**			
	22.1.	**Задолжителна литература**		

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Историја на македонскиот народ	ИНИ, Скопје	2008
		2.		Историја на македонскиот народ, т. V	ИНИ, Скопје	2003
		3.	Велимир Брезовски	Комунистичката партија на Македонија 1941 - 1944	Скопје	2003
	22.2.					
		Ред. број				
		1.	Лилјана Пановска	Крајот на една илузија	ИНИ, Скопје	2003
		2.	Ванче Стојчев	Воена историја на Македонија	СДИРМ и Воена акдемија „Михаило Апостолски“,Скопје	2000
		3.				

Прилог бр.3	ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Образование и професионален развој на наставникот**			
2.	**Код**	**4FO113617**			
3.	**Студиска програма**	**Историја- наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	втор циклус			
6.	**Академска година / семестар**	IVгодина/ 7семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	**Наставник**	**Проф. д-р Кирил Барбареев**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**				
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Студентите да се оспособат за системски приод и да стекнат продлабочени знаења за сите аспекти на системот на образование и професионален развој на наставникот. Да се стекнат со вештини и познавања на професијата во различни образовни контексти.				
11.	**Содржина на предметната програма:** 1. Образованието на наставникот во 20 и 21 век. 2. Компетенции на наставникот 3. Значењето на интерактивното учење 4. Педагошка комуникација 5. Методи и средства на работа на современиот наставник 6. Критериуми за избор на содржини 7. Советодавната улога на наставникот и моралот 8. Евалуација и самоевалуација на наставникот и учениците. Оценување				

12.	Методи на учење: предавања, вежби, практична настава, менторство			
13.	Вкупен расположив фонд на време		**4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа**	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часа
		16.2	Самостојни задачи	30 часа
		16.3	Домашно учење	30 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Проектна задача	30 поени
	17.2.	Семинарска работа (презентација: писмена и усна)	50 поени
	17.3.	Активност и учество	20 поени

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет)	F
		од 51 до 60 бода	6 (шест)	E
		од 61 до 70 бода	7 (седум)	D
		од 71 до 80 бода	8 (осум)	C
		од 81 до 90 бода	9 (девет)	B
		од 91 до 100 бода	10 (десет)	A

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Gudjons, Herbert	Pedagogija temeljna znanja	EDUKA, Zagreb	1994
2.	Сузич, Ненад	Педагогија за 21 век	Бања Лука,	2005

Прилог бр.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**
Наслов на наставниот предмет	**Воспитно образовни системи**
Код	**4FO113717**
Студиска програма	**Историја- наставна насока**
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	**Факултет за образовни науки**

Степен (прв, втор, трет циклус)	**1**			
Академска година / семестар	IVгод./7 семестар		**Број на ЕКТС кредити**	6 (2+1+1)
Наставник	**Проф. д-р Кирил Барбареев**			
Предуслови за запишување на предметот	Запишан прв семестар			

Цели на предметната програма (компетенции):
Стекнување научни и продлабочени сознанија за воспитно образовните системи во светот со посебен акцент на одделни земји. Развивање на критичко разгледување и компоративно проучување.

Содржина на предметната програма:
Историски основи на воспитно-образовните системи; градење на системот; раководење, финансирање и управување на образованието; модели на предучилишно, основно, средно и високо образование; неформално образование; образование и професионален развој на кадарот.

1. Системот на РМ и Балканските земји
2. Системи во земјите на ЕУ
3. Сад и Канада
4. Јапонија
5. Русија
6. Азија

Методи на учење:
Усно, Power Point презентација

- Предавања
- Презентации
- Семинари на теми од вон-наставни содржини
- Индивидуални задачи (домашни работи, самостојни презентации и сл.)
  Самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.)

Вкупен расположлив фонд на време: 4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа

Распределба на расположливото време: 30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)

Форми на наставни активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
	15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15часа
Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часа
	16.2	Самостојни задачи	30 часа
	16.3	Домашно учење	30 часа
Начин на оценување	Комбинирано (усно и писмено)		

17.1	Тестови	40 бодови	
17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
17.3	Активност и учество	20 бодови	
Критериум за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60	6 (шест) (E)
		од 61 до70	7 (седум) (D)
		од 71 до 80	8 (осум) (C)
		од 81 до 90	9 (девет) (B)

			од 91 до 100	10 (десет) (А)
Услов за потпис и полагање на завршен испит			Минимум 42 поени	
Јазик на кој се изведува наставата			македонски	
Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација и евалуација од студенти	
Литература				
22.1	Задолжителна литература Барбареев, К. Воспитно образовни системи (Прирачник за интена употреба) - Miovska-Spaseva, S. (2009). Osnovnoto obrazovanie vo SAD. Skopje: Selektor - World Data on Education (2007) Unesco: International Bureau of Education (CD-ROM).			
	Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач

		Дополнителна:
		Brock, C.,Tulasiewicz, W. (eds.)(2000).Education in a Single Europe,London and New York: Routledge.
		  Miovska-Spaseva, S.(2005).Pragmatisti~kata pedagogija i osnovnoto obrazovanie. Skopje: Selektor (str.133-188).
		  Terzis, P.N. (ed.) Educational Systems of Balkan Countries: Issues and Trends, Thessaloniki: Kyriakidis Brothers s.a.
		  Thomas, M.R.(ed.) (1990) International Comparative Education, practices, issues and prospects, Oxford, New York: Pergamon Press.			

22.2	Дополнителна литература			
	Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач
	1.			
	2.			
	3.			

Прилог бр.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Историја на Холокаустот**			
2.	**Код**	4FO113817			
3.	**Студиска програма**	**Историја –наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	прв			
6.	**Академска година / семестар**	IV година/ 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4.
8.	**Наставник**	**проф. д-р Тодор Чепреганов**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**				
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Студентите се запознаваат со неопходните знаења од историјата на Евреите од библиски времиња па се до Втората светска војна кога беше зацртан и реализиран проектот за конечно решение на еврејското прашање, познат во историјата како Холокауст.				

11.	**Содржина на предметната програма:** Основни поими: Историја на Евреите; Антисемитизмот низ историјата; Нацистичка Германија и Евреите во Европа во периодот 1933-1942; „Конечното решение"; Концентрационите логори; Создавањето на еврејските гета; Ставовите и односот на Католичката црква кон Холокаустот; Нацистичките сојузници на Балканот и еврејското прашање; Сојузничките сили и еврејското прашање во Втората светска војна; Македонските Евреи во Втората светска војна; Нирнбершките процеси; Создавањето на Израел, Мосад и „ловот на нацистите".			
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	**4 ЕКТС х 30 часа = 120 часа**		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели х 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели х 1 час = 15 часа)	15часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	30 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	**Тестови**		40+30 бодови
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација): писмена и усна)**		10 бодови
	17.3.	**Активност и учество**		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	**до 50 бода**		**5 (пет) (F)**
		51 х до 60 бода		**6 (шест) (E)**
		61 х до 70 бода		**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода		**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода		**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода		**10 (десет) (A)**
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти		

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Гилберт, Мартин	Холокауст	МИ-АН, Скопје	2002
		2.	Матковски, Александар	Историја на Евреите во Македонија	МР, Скопје,	1983
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Holokaust u nastavi	Memorijalni muzej Holokausta u Sjedinjenim Americkim Drzavama-Durieux,Загреб	2005
		2.	Majkl Berenbaum	Evreite vo Makedonija za vreme na Vtorata svetska vojna	Фонд на Холокаустот на Р Македонија	2012
		3.				

Прилог бр.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Историја на македонската емиграција**			
2.	**Код**	4FO113917			
3.	**Студиска програма**	**Историја – наставна нсока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	прв			
6.	**Академска година / семестар**	IV семестар/ 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4.
8.	**Наставник**	**проф. д-р Тодор Чепреганов**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Студентите се стекнуваат со неопходните знаења за историјата на македонската емиграција, причините за иселувањето, организирањето на иселениците, формирањето на македонски православни цркви, односот на државата кон иселеништвото.				
11.	**Содржина на предметната програма:** Историски преглед на иселувањето на Македонците; Македонската емиграција во САД; Македонците во Јужна Америка; Македонските организации во Австралија; Доселувањето на Македонците од Егејскиот дел на Македонија во Австралија; Дејствувањето на Македонците во европските земји; Македонските организации во Швајцарија; Македонската православна црква и македонското иселеништво; ачувувањето на националниот идентитет кај Македонците во иселеништво; Македонските организации и друштва во соседните земји; Македонското иселеништво во Хрватска				
12.	**Методи на учење:** работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	**4 ЕКТС х 30 часа = 120 часа**			
14.	**Распределба на расположивото време**	30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)			
15.	**Форми на наставните активности**	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели х 2 часа = 30 часа)	30 часа	

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15часа
16.	**Други форми на активности**	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	30 часа

17.	**Начин на оценување**		
	17.1.	Тестови	40+30 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
		51 x до 60 бода	**6 (шест) (E)**
		61 x до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зборник на трудови	Првиот меѓународен научен собир „Иселништвото од Македонија од појавата до денес",	Агенција за иселништво на Република Македонија	Скопје, 2001.
		2.		Историја на македонскиот народ, том IV	Институт за национална историја	Скопје, 2000
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jovanovski, Blagoja	Hrvatsko-makedonski odnosi kroz stoljeca, Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj	Zagreb-Osijek	2002
		2.				

		3.				

Прилог бр.3	ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Самостојна и независна Република Македонија**			
2.	**Код**	**4FO114017**			
3.	**Студиска програма**	**Историја- наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	**прв**			
6.	**Академска година / семестар**	**IVгодина/ 8 семестар**	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**6**
8.	**Наставник**	**Доц.д-р Верица Јосимовска**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** да се запознаат со процесот на отцепување на Македонија од југословенската федерација, референдумското изјаснување на граѓаните, политичкиот плурализам, меѓународната афирмација				
11.	**Содржина на предметната програма:** Процес на распаѓање на СФРЈ;Појава на плурализам во Р. Македонија; Конституирање на независна Р. Македонија; Интеграција во меѓународните институции;Избори во РМ; Трансформација на општествениот систем; Конфликтот во 2001 година;Македонија и ЕУ и НАТО; Националностите во РМ;Македонија и соседите;Дневните весници и состојбите во Р. Македонија.				
12.	**Методи на учење:** предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации				
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	6 ЕКТС х 30 часа = 180 часа			
14.	**Распределба на расположивото време**	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)			
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	Предавања- теоретска настава (15 недели х 2 часа = 30 часа)	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели х 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	60 часа	

17.	**Начин на оценување**		
	17.1.	**Тестови**	**40+30 бодови**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	**10 бодови**
	17.3.	**Активност и учество**	**20 бодови**

18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
		51 х до 60 бода	**6 (шест) (E)**
		61 х до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби	
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски	
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Самоевалуација и евалуација од студенти	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	Група автори	Историја на македонскиот народ	ИНИ, Скопје	2008
2.		Македонските влади	ДАРМ, Скопје	2005
3.	Билјана Поповска	Државно-правна историја на Македонија-извори	Правен Факултет, Скопје	2005
4.	Иван Катарџиев	Македонија во XX век, кн. втора	Култура, Скопје	2006

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.		И сонцето е ѕвезда: Македонија и ЕУ	Секретарјат за европски права, Влада на РМ	Скопје, 2006
2.	Цане.Т. Мојановски	Летопис на македонската демократија	Пакунг, Скопје	2000
3.				

ПРИЛОГ БР.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**	
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Методика на наставата по историја 2**
2.	**Код**	4FO114117
3.	**Студиска програма**	**Историја - наставна насока**

4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Прв степен			
6.	**Академска година / семестар**	Четврта/осми	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	6
8.	**Наставник**	**Проф. д-р Снежана Мирасчиева**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Положен испит од Методика на наставата по историја 1			

10. Цели на предметната програма (компетенции):

- Стекнување на знаења за планирање, организација, реализација и евалуација на наставата по историја во основните и средни училишта
- Развивање на способности за планирање, организација и реализација на современа настава по историја во основните и средни училишта која е израз на креативност на студентите
- способност за користење на методичка литература и ИКТ во наставата по историја
- способност за изработка на инструменти за следење, оценување и самооценување

11. Содржина на предметната програма:
Планирање на наставата. Годишно и процесно-развојно планирање. Дневна подготовка за час. Подготовка за час за обработка на нови содржини. Подготовка за час за повторување. Подготовка за час за проверување. Критички осврт на реализиран час. Примена на дополнителна литература (учебници, прирачници, монографии, стручно-методски прилози). Изработка на инструменти за следење и проверување на учениците. Практична реализација на содржините во училиштата.

12. Методи на учење: Предавања, вежби, семинари, проблемско учење, дебати, дискусии, есеи, посета и следење на наставата во основните училишта со писмен протокол за следење на настава, проектна задача (индивидуална, групна и тимска) метод на работа со текст; метод на пишување; метод на илустративни работи ,метод на демонстрација, метод на симулација, метод на практична работа.

13.	**Вкупен расположив фонд на време**	**6ЕКТС х 30 часа= 180 часа**		
14.	**Распределба на расположивото време**	**15+15+30+15+105 = 180 часа (1+1+2+1)**		
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	**Предавања-теоретска настава.**	**15часа**
		15.2.	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.**	**15часа**
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	**Проектни задачи**	**30 часа**
		16.2.	**Самостојни задачи**	**15 часа**
		16.3.	**Домашно учење - задачи**	**105часа**

17.	**Начин на оценување**		
	17.1.	**Тестови**	**40 (тековни колоквиуми) + 30 бодови (завршен испит)**
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	**10 бодови**
	17.3.	**Активност и учество**	**20 бодови**
18.		**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**

	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	**51 х до 60 бода**	**6 (шест) (E)**
		61 х до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	Положени двата колоквиуми, минимум 42 бодови од сите предвидени активности за пријавување и полагање на завршниот испит.	
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски	
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Придружна евалвација и самоевалвација	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	С.Наумовски	Методски прирачник за наставата по историја	Скопје: Просветно дело	1991
2.	К.Попоски и др.	Прилози за наставата по историја во основното и средно образование	Скопје:ПЗМ	1995
3.	Д. Лепчески	Стручно-методски прилози за наставата по историја	Скопје: Просветно дело	1979

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	M.Marinović	Nastava povijesti usmjerena prema ishodima učenja	Zagreb Nakladnik	2014
2.	М.Николиќ и др.	Настава историје у основној школи	Београд:Савремена школа	1964
3.				
4				

ПРИЛОГ БР.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**

1.	Наслов на наставниот предмет	**Училишна организација**			
2.	Код	4FO104317			
3.	Студиска програма	**Историја –одделенска настава**			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	**Факултет за образовни науки**			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	4/8	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	**Проф. Д-р Соња Петровска**			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Согласно правилник за студирање			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Стекнување на основни теориски знаења од областа на училишната организација и училишниот менаџмент. Запознавање со организациските и педагошките карактеристики на деветгодишното основно образование и средното образование во Р Македонија. Развивање на вештини и способности за управување и водење на педагошките процеси во училиштето. Разбирање на различните улоги на наставникот во училишната организација. Стекнување на знаења и развивање на вештини за планирање на педагошката дејност во училиштето.				
11.	**Содржина на предметната програма:** 1. Училиштето како организациски систем. 2./3 Структура и функции на училишната организација (процес, институција и процесни резултати) 4. Училишен и оделенски менаџмент (поим, суштина функции - планирање, организирање, поттикнување и контролирање). 5. Специфичности на училишниот менаџмент, теориски модели и нивна имплементација во практиката. 6./7. Деветгодишното основно образование во Р Македонија и средното образование во Р македонија (цели, задачи, принципи и програмски карактеристики) - помеѓу автономноста и ограничувањата. 8./9 Позицијата и улогата на наставникот во училишната организација како лидер. 10. Наставникот како тимски работник во училишната организација – професионален развој. 11./12. Планирање на училишен развој (визионирање, акционо планирање, самоевалуација)				
12.	Методи на учење: Предавање, дискусија, дебата, техники на кооперативно учење, самостојноучење				
13.	Вкупен расположлив фонд на време 2+1+1 (120)				
14.	Распределба на расположливото време				
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања – теоретска настава	2x12 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	1x12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	
		16.2	Самостојни задачи	часови	
		16.3	Домашно учење	часови	
17.	Начин на оценување	Формативно и суматив но; Писмено и усмено			
	17.1	Тестови	40 поени тековно (писмено) + 30 поени завршен испит (усмено)		
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 поени		

	17.3	Активност и учество	20 поени	
18.	**Критериум за оценување (бодови/оценка)**		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60	6 (шест) (E)
			од 61 до 70	7 (седум) (D)
			од 71 до 80	8 (осум) (C)
			од 81 до 90	9 (девет) (B)
			од 91 до 100	10 (десет) (A)
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**		Според правилник за студирање – минимум 42 поени	
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**		македонски	
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**		Континуирана: рефлексија и вреднување од студентите. Етапно: самоевалуација, внатрешна и надворешна евалуација	
22.	Литература			

22.1	Задолжителна литература				
	Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.
	1.	Петровска Соња	Училишна педагогија и училишна организација (одбрани поглавја), (избор),	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Педагошки факултет, Штип	2010
	2.	Harris, A. and Bennett, N.	School Effectiveness and School Improvement. (избор)	London: Biddles Ltd.	2005
	3.	Петковски, К., Алексова, М..	Водење на динамично училиште. (избор)	Скопје: МОН и БРО	2004
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Vud, Dž.	Efikasne škole.	Beograd: Centar za usavršavanje rukovodilaca u obrazovanju, Beograd	1996

ПРИЛОГ БР.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**	
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Инклузивно образование**
2.	**Код**	4FO104417
3.	**Студиска програма**	**Историја – наставна насока**
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки**
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Прв циклус

6.	**Академска година / семестар**	4/8	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	**Наставник**	**Проф. Д-р Соња Петровска**			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Согласно правилник за студирање			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Стекнување на основни знаења и разбирање на пимовниот апарат на инклузивното образование. Разбирање на значењето на инклузивното образование за градење на инклузивно општество. Формирање на позитивни ставови кај воспитно-образовниот кадар кон инклузивниот модел на образование.				
11.	**Содржина на предметната програма**: 1. Основни поими и принципи на концепцијата/моделот на инклузивно образование. 2. Теориски поставки на инклузивното образование. 3. Предрасуди, стереотипи и репресија - бариери за остварување на инклузијата во образованието. 4. Деца со посебни образовни потреби - Кои се тие и како можеме да ги препознаеме? 5. Модели на воспитно-образовна работа со деца со посебни образовни потреби. 6. Модифицирање и развивање на нови наставни програми и педагошки пристапи компатибилни за процесот на образовната инклузија. 7. Основни психосоцијални фактори за учење – креирање услови за учење. 8. Организациски карактеристики на инклузивни училишта (домашни и светски искуства). 9. Инклузивен образовен план - Како се изготвува, кои се целите и содржините? 10. Форми на организирана општествена поддршка на моделот на инклузивно образование. Соработка со родителите и семејството на децата со посебни образовни потреби (значење, принципи, форми и содржини)				
12.	**Методи на учење:** Предавање, дискусија, дебата, техники на кооперативно учење,				
13.	**Вкупен расположлив фонд на време** 2+1+1 /120				
14.	**Распределба на расположливото време**				
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања – теоретска настава	2x12 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски - **<u>училишна пракса,</u>** аудиториски), семинари, тимска работа	1x12 часови	
16.	**Други форми на активности**	16.1	Проектни задачи	часови	
		16.2	Самостојни задачи	часови	
		16.3	Домашно учење	часови	
17.	**Начин на оценување**				
	17.1	Тестови	40 поени тековно + 30 поени завршен испит		
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 поени		
	17.3	Активност и учество	20 поени		
18.	**Критериум за оценување (бодови/оценка)**		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100	10 (десет) (A)	
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	Според правилник за студирање – минимум 42 поени			
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски			
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Континуирана: рефлексија и вреднување од студентите.			

				Етапно: самоевалуација, внатрешна и надворешна евалуација		
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Nenad Suzic (избрани поглавја)	Uvod u inkluziju	Banja Luka: XBS.	2008
		2.	Mile Ilic (избрани поглавја)	Inkluzivna nastava	Filozofski fakultet – Istocno Sarajevo	2009
		3.	E.d. Keith Topping&Sheelagh Maloney (избрани поглавја)	Inclusive Education	Routledge Falmer, Taylor & Francis	2004
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Petrovska, Sonja	*Co-operative learning as a humanistic approach to the educational process*	УГД,	2012
		2.	Petrovska, Sonja	Through cooperative learning and humanization of the education to multiculturalism	Macedonian Civic Education Centre et all.	2015

Прилог бр.3	**ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	Практична настава – интердисциплинарен проект (педагошки стаж)			
2.	**Код**	4FO121817			
3.	**Студиска програма**	**Историја –наставна насока**			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	**Факултет за образовни науки** **Институт за историја и археологија**			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Прв			
6.	**Академска година / семестар**	Четврта / осми	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	**Наставник**	Проф.д-р Снежана Мирасчиева			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите во наставниот процес во основните и средните училишта со дејност од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма:				

	Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во основните и средни училишта, каде студентите активно учествуваат во апликативната работа на соодветните институции во доменот на студиската програма, по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од меторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од институцијата и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор училиштето, во која ја изведувал праксата.			
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презетација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	0+0+0+60+60 = 120 часа (0+0+4)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	/
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		/
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		/
	17.3.	Активност и учество		/
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		/	/
			/	/
			/	/
			/	/
			/	/
			/	/
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС	Услов за добивање потпис и за стекнување на 4 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од институција- училиштето).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	С.Наумовски	Методски прирачник за наставата по историја	Скопје: Просветно дело	1991
		2.	К.Попоски и др.	Прилози за наставата по историја во основното и средно образование	Скопје:ПЗМ	1995
		3.	Д. Лепчески	Стручно-методски прилози за наставата по историја	Скопје: Просветно дело	1979
	22.2.					
		Ред. број				
		1.				
		2.				